

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 433/08-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. novembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti D., a. s., M., zastúpenú riaditeľom Ing. D. Č., právne zastúpenú advokátom JUDr. M. K., M., vo veci namietaného porušenia základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Obdo 43/2007 z 10. júla 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti D., a. s., o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. septembra 2008 doručená sťažnosť spoločnosti D., a. s., M. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Obdo 43/2007 z 10. júla 2008.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 6 Obdo 43/2008 zastavil konanie o dovolaní sťažovateľky (v konaní pred všeobecnými súdmi v postavení žalovaného v 2. rade) proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 Cob 49/2006-159 z 22. marca 2007. Sťažovateľka nesúhlasí s odôvodnením rozsudku a podľa nej všeobecný súd nedal odpoveď na otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam, a skutkové a právne posudzovanie najvyšším súdom možno kvalifikovať ako zjavne nedôvodné, arbitrárne a sú neúčelnými s čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Na základe uvedeného sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd rozhodol takto:

„1) Základné právo D., a. s., podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd boli rozsudkom Najvyššieho súdu SR 6 Obdo 43/2007 zo dňa 10. júla 2008 porušené.

2) Zrušuje rozsudok Najvyššieho súdu SR 6 Obdo 43/2007 zo dňa 10. júla 2008 a vec vracia Najvyššiemu súdu, aby v nej znovu konal a rozhodol.

3) Najvyšší sud SR je povinný zaplatiť náhradu trov konania JUDr. M. K. v celkovej sume 7 938 Sk... do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je sťažovateľkou namietané porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 6 Obdo 43/2007 z 10. júla 2008.

Podľa názoru ústavného súdu sťažnosť sťažovateľky, ktorou namieta porušenie označených práv rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 6 Obdo 43/2007 z 10. júla 2008, ktorým konanie o jej dovolaní proti rozsudku krajského súdu č. k. 3 Cob 49/2006-159 z 22. marca 2007 zastavil, je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Ústavný súd predovšetkým pripomína, že podľa svojej ustálenej judikatúry nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

Ústavný súd teda, tak ako to už vyslovil vo viacerých svojich nálezoach, nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (napr. I. ÚS 31/05), a preto nemôže preskúmať rozhodnutia všeobecných súdov, pokiaľ tieto súdy vo svojej činnosti postupujú v súlade s právami na súdnu a inú právnu ochranu zakotvenými v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až 50 ústavy). Z takéhoto pohľadu pristúpil ústavný súd aj k posúdeniu napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu.

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu vyplýva:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 OSP) po zistení, že dovolanie žalovaných bolo podané včas a jeho prípustnosť je daná podľa ust. § 238 ods. 1 OSP, preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a dospel k záveru, že dovolanie nie je dôvodné.

Dovolateľ - žalovaný v I. rade ako dôvod podania dovolania uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom poučení veci - § 241 ods. 2 písm. c) OSP.

Nesprávne právne posúdenie veci v zmysle ust. § 241 ods. 2 písm. c) OSP môže spočívať v tom, že súd na správne zistený skutkový stav veci aplikoval nesprávny právny predpis, alebo že správne použitý predpis nesprávne vyložil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako do volací súd sa stotožnil s právnym názorom odvolacieho súdu, že na predmetný spor sa vzťahuje DOHOVOR o prepravnej zmluve v medzinárodnej cestnej nákladnej doprave (ďalej len CMR), keďže preprava tovaru bola

uskutočnená zo Slovenskej republiky do Poľska.

Žalobca, ako dopravca, má so spoločnosťou B. s. r. o. M. uzatvorenú rámcovú zmluvu o preprave a prekládke domácich spotrebičov z 31. januára 2002, ktorá žalobcovi umožňovala plnenie prepravy pre B. aj poverením tretej osoby (č. l. 2.3. zmluvy).

Žalobca si 14. novembra 2002 objednal u žalovaného 1/ dopravu zásielky s miestom nakládky B. M. s dátumom nakládky 15. novembra 2002 a miestom vykládky B. L. s dátumom vykládky 18. novembra 2002. Žalobca výslovne žiadal žalovaného 1/ o odsúhlasenie v prípade poskytnutia iného vozidla ako vlastného pred nakládkou. Žalovaný 1/ si objednal uskutočnenie prepravy u žalovaného 2/.

Žalobca v objednávke zo 14. novembra 2002 žiadal u žalovaného 1/, aby preprava bola vykonaná v mene žalobcu a na jeho účet.

Dovolací súd preto poukazuje na čl. 4 CMR, podľa ktorého dokladom o uzatvorení prepravnej zmluvy je síce nákladný list, ale ak nákladný list chýba, ak má nedostatky alebo ak sa stratil, nie je tým existencia alebo platnosť prepravnej zmluvy dotknutá. V konaní bolo i preukazované nákladným listom č. 14 66 823, že odosielateľ je spoločnosť B., M., príjemca je spoločnosť B. L., a ako dopravca je uvedený žalovaný 2/. Žalovaný 1/ tvrdenie, že v súlade s objednávkou žalobcu, žalobcu telefonicky informoval, že prepravu zabezpečuje iným dopravcom, nepreukázal, žalobca takúto informáciu nemal. Podľa čl. 9 CMR žalovaný 2/ je uvedený v nákladom liste ako dopravca, napriek tomu, že tam mal byť uvedený žalobca. Žalobca v súlade s čl. 3 CMR ako dopravca mohol plniť aj cestou svojich zástupcov, pričom za ich konanie a opomenutie zodpovedá.

Dovolací súd sa preto stotožnil s názorom odvolacieho súdu, ktorý predmetný vzťah medzi žalobcom a žalovaným, posúdil podľa CMR. Rovnako dovolací súd sa stotožnil s postupom odvolacieho súdu, ktorý riešil predbežnú otázku výšku škody, pričom vychádzal z expertíznej správy spoločnosti I., s. r. o. z 10. februára 2002 (č. l. 60), z ktorej vychádzala i poisťovňa U., a. s. Proti tejto expertíznej správe ani žalovaný v 1. a 2. rade nenamietali výšku škody, námietky nevzniesli ani voči poisťovni U., a. s. resp. žiaden doklad v tomto smere nepredložili.

Dovolaateľ namietol výšku škody, v čom vidí jej nesprávnosť neodôvodnil ani nedoložil žiadnymi relevantnými dokladmi.

Odvolací súd sa zaoberal aj vznesenou námietkou premlčania, právne závery

odvolacieho súdu si dovolací súd osvojil poukazujúc na čl. 39 ods. 4 CMR, a to vo vzťahu odosielateľa - dopravca (B. - žalobca).

Vzťah žalobca - žalovaný v 1. a 2. rade odvolací súd posúdil ako regresný vzťah podľa Obchodného zákonníka, a preto k námietke premlčania nemohol prihliadnuť, keďže 4 ročná premlčacia doba neuplynula. Ani v prípade počítania premlčacej lehoty podľa CMR, táto žalobcovi neuplynula.

Dovolací súd konštatoval, že odvolací súd postupoval správne, keď k námietke premlčania neprihliadol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval, že dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. c) OSP nebol naplnený lebo v danej veci nemožno vyvodit', žeby rozhodnutie odvolacieho súdu spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci. Z hľadiska uplatneného dovolacieho dôvodu je rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti správny i v časti trov konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie podľa ust. § 243b ods. 1 OSP zamietol.

Žalovaný v 2. rade podal dovolanie v zákonom stanovenej lehote, ktoré podaním z 9. novembra 2007 vzal v celom rozsahu späť.“

V citovanej časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia najvyšší súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu vo vzťahu k sťažovateľke zastavil. V každom prípade tento postup najvyššieho súdu pri odôvodňovaní svojho právneho záveru vo veci sťažovateľky nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, teda najvyšší súd v danom prípade neporušil označené základné právo sťažovateľky „nesprávnou a svojvoľnou aplikáciou a výkladom práva“. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojím vlastným. V konečnom dôsledku však ústavný súd nie je opravným súdom právnych názorov najvyššieho súdu. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci najvyššieho súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Ústavný súd aj keby nesúhlasil

s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktorý sú „pánmi zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor najvyššieho súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad najvyšším súdom takéto nedostatky nevykazuje, a preto bolo potrebné sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. novembra 2008